

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 342/2026-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Marcelom Ružarovským, A. Žarnova 11C, Trnava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 34/2025 zo 16. júla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 7. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na spravodlivý proces podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a práva na obhajobu podľa čl. 48 ods. 2 charty uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Tdo 34/2025 zo 16. júla 2025. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň požaduje priznať mu náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 8T/8/2021 zo 14. novembra 2023 uznaný vinným v bodoch I a III obžaloby z pokračovacieho zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona a v bode II obžaloby zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona a prečinu šírenia poplašnej správy podľa § 361 ods. 1 a 2 Trestného zákona, za ktoré mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov a 6 mesiacov s podmieneným odložením jeho výkonu na skúšobnú dobu 3 rokov s uložením probačného dohľadu nad jeho správaním za súčasného uloženia obmedzení a povinností. Zároveň mu bol uložený trest prepadnutia konkrétne vymedzených vecí.

3. Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 5To/41/2024 zo 14. novembra 2024 na základe odvolania sťažovateľa a príslušného prokurátora zrušil prvostupňový rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a sám sťažovateľovi uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov a 6 mesiacov so zaradením sťažovateľa na jeho výkon do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Takisto uložil sťažovateľovi trest prepadnutia špecifikovaných vecí.

4. Z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku sťažovateľ podal v predmetnej trestnej veci dovolanie, ktoré najvyšší súd napadnutým uznesením zo 16. júla 2025 odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, pretože uplatnené dovolacie dôvody neboli splnené.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti tvrdí, že opakovane v konaní pred všeobecnými súdmi namietal porušenie práva na obhajobu, pretože „v čase zadržania mal nárok na to, aby mal prístup k obhajcovi“. Nebolo mu však umožnené „kontaktovať rodinných príslušníkov, tobôž nie obhajcu, na čo opakovane poukázal a týmito námietkami sa súdy nižších inšancií a ani Najvyšší súd SR nezaoberali“.

6. Podstatnou námietkou v ústavnej sťažnosti však je, že najvyšší súd opomenul reagovať na argumentáciu, že sťažovateľovi neboli vysvetlené dôsledky vzdania sa jeho práv, presnejšie práva zvoliť si obhajcu. Najmä mu nebolo vysvetlené, že zápisnice z prípravného konania budú môcť byť v neskoršom konaní použité ako dôkazy. Najvyšší súd pritom nevzal do úvahy, že zápisnice sú vopred predpísané formuláre. Zo strany „štátnych orgánov“ tak absentovalo vysvetlenie dôsledkov vzdania sa práva zvoliť si obhajcu, aby si sťažovateľ dokázal vytvoriť skutočnú predstavu o tom, ako naložiť so svojimi právami.

7. Poukazujúc na smernicu Európskeho parlamentu a rady 2013/48/EÚ z 22. októbra 2013 o práve na prístup k obhajcovi v trestnom konaní a v konaní o európskom zatykači a o práve na informovanie tretej osoby po pozbavení osobnej slobody (ďalej len „smernica 2013/48“) sťažovateľ presviedča, že už v čase zadržania mal právo na prístup k obhajcovi, ktoré mu ale nebolo umožnené. V zápisniciach o jeho výsluchu ako zadržaného a neskôr obvineného z 15. marca 2021 bolo síce uvedené, že si obhajcu nezvolil, no neboli mu vysvetlené dôsledky vzdania sa tohto práva.

8. V zmysle záverov rozsudku Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) sp. zn. C-15/24 zo 14. mája 2024 [Sofijski rajonen sad (Bulharsko) – trestné konanie proti CH, pozn.] pri poskytovaní informácií podľa smernice 2013/48 by sa mala zohľadniť konkrétna situácia dotknutých podozrivých alebo obvinených osôb vrátane ich veku, ako aj psychického alebo fyzického stavu. Sťažovateľ je presvedčený, že v trestnom konaní bol zraniteľnou podozrivou osobou, pretože jeho ovplyvnenie návykovými látkami v čase výsluchov v prípravnom konaní bolo nepochybné.

9. Najvyšší súd sa zameral iba na formálne rešpektovanie práva na obhajobu. Neskúmal, či bolo sťažovateľovi vysvetlené, aké dôsledky bude mať vzdanie sa práva na obhajcu a jeho výpoveď v prípravnom konaní (že bude použitá ako dôkazy v konaní pred súdom).

10. Sťažovateľ argumentuje, že aby bolo možné obvinenú osobu pokladať za implicitne, svojím správaním, vzdávajúcu sa významného práva podľa čl. 6 dohovoru, musí byť preukázané, že mohla

odôvodnene predpokladať dôsledky svojho správania (napríklad Aleksandr Zaichenko proti Rusku, č. 39660/02, ods. 40, 18. február 2010, s ďalšími odkazmi). Vo veci Zachar a Čierny proti Slovenskej republike (29376/12 a 29384/12) Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) uviedol, že poučenia o právach obvinených prostredníctvom formulárov informovali sťažovateľov bez poskytnutia akéhokoľvek komentára alebo ďalšieho vysvetlenia, že majú právo odoprieť výpoveď a právo zvoliť si obhajcu. Nebolo tam, naopak, žiadne vyhlásenie alebo náznak o tom, že sťažovateľom bola poskytnutá akákoľvek individualizovaná rada týkajúca sa ich situácie.

11. Najvyšší súd spolu so súdmi nižších inštancií podľa sťažovateľa vychádzali iba z toho, že si obhajcu nezvolil, no nebrali zreteľ na to, že nebol súčasne informovaný o tomto následku. Nebolo zrejmé ani to, či poučeniu vôbec porozumel, o to viac, že bol preukázateľne pod vplyvom návykových látok.

12. Ako podstatné sťažovateľ vníma to, že neskôr boli zápisnice z 15. marca 2021 použité ako usvedčujúci dôkaz, na ktorom bolo založené konštatovanie jeho viny. Orgány činné v trestnom konaní, uvedomujúc si tento dôsledok, mali preto umožniť sťažovateľovi právo na prístup k obhajcovi, prípadne mu vysvetliť následky vzdania sa práva na obhajcu. Nebolo mu vysvetlené vôbec nič, a už vôbec nie to, že daná výpoveď môže byť použitá proti nemu v neskoršom štádiu konania ako usvedčujúci dôkaz.

13. Sťažovateľ v rámci dovolania namietal aj nezákonnosť domovej prehliadky. Súdny podľa jeho názoru pripúšťali neprimerane široký výklad ustanovení Trestného poriadku umožňujúci zasiahnuť do základných práv nad prípustnú mieru, najmä pokiaľ išlo o vymedzenie pri domovej prehliadke hľadaných vecí. Podľa sťažovateľa bolo potrebné, aby tieto veci boli v príkaze na domovú prehliadku riadne identifikované aspoň v hrubých rysoch, pretože uvedenie, že sa hľadá „vec pochádzajúca z trestnej činnosti alebo použitá pri jej páchaní“, nenapĺňa túto požiadavku, pretože „tým pádom“ nie sú orgány činné v trestnom konaní prakticky žiadnym spôsobom limitované pri zásahu do základného práva. Vec pochádzajúca z trestnej činnosti môže byť čokoľvek, pričom takáto formulácia pre osoby, ktoré majú prehliadku vykonať, nespĺňa požiadavku proporcionality.

14. Týmito námietskami sa všeobecné súdy zaoberali povrchné, ústavne neakceptovateľným spôsobom. Pri tomto úkone sa bezprostredne zasahovalo do základných práv sťažovateľa a jeho rodiny, preto bolo nutné, aby bol príkaz vymedzený čo najpresnejšie a vyhýbal sa všeobecným a vágnym formuláciám, ktoré umožňujú zasiahnuť do základného práva v podstate v neobmedzenom rozsahu. Najvyšší súd, ale ani súdy nižších inštancií nebrali do úvahy výpoveď svedkyne, ktorá bola prítomná počas domovej prehliadky a ktorá výslovne potvrdila, že po tom, ako sa našli dané listy, sa prehliadka vykonala už len *pro forma*. Žiadny telefón zaistený nebol, hoci príkaz smeroval primárne k zaisteniu mobilných telefónov. Všeobecné súdy sa takisto nevyporiadali s argumentom, že vykonanie domovej prehliadky bolo neprípustné s poukazom na to, že sa hľadal mobilný telefón, hovory z ktorého boli spájané s miestami [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], teda ani jedno z týchto miest nebolo obydľím sťažovateľa. Domová prehliadka teda zjavne sledovala iný účel, čomu sa súdy vôbec nevenovali.

15. Vykonanie domovej prehliadky na účel nájdenia mobilného telefónu teda nebolo zákonné a prípustné. Na námietky sťažovateľa nebolo reagované v udržateľnom rozsahu, resp. na niektoré nebolo reagované vôbec. Takýto postup potom nezodpovedá právu na súdnu ochranu, ktorého

súčasťou je aj právo na riadne a presvedčivé odôvodnenie, o to viac, ak ide o zásahy do základných práv a slobôd v trestnom konaní.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

16. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na spravodlivý proces podľa čl. 47 charty a práva na obhajobu podľa čl. 48 ods. 2 charty uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 34/2025 zo 16. júla 2025 (o odmietnutí dovolania sťažovateľa), ku ktorému malo dôjsť nedostatočným vysporiadaním sa najvyššieho súdu s uplatnenými námietkami sťažovateľa, že mu neboli orgánmi činnými v trestnom konaní vysvetlené dôsledky vzdania sa práva zvoliť si obhajcu tak, aby si dokázal vytvoriť skutočnú predstavu o tom, ako naložiť so svojimi právami, ako aj tým, že veci v príkaze na domovú prehliadku neboli dostatočne konkretizované.

17. Ústavný súd v súlade so svojou judikatúrou predovšetkým pripomína, že v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (porov. I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a úlohou ústavného súdu nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať len také rozhodnutia orgánov verejnej moci, prostredníctvom ktorých došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, resp. také, kde k porušeniu základného práva alebo slobody došlo v konaní, ktoré vydaniu samotného rozhodnutia predchádzalo. Skutkové a právne závery príslušného orgánu verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (porov. I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07).

18. V zmysle svojej judikatúry ústavný súd považuje za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

19. V súvislosti s právom na spravodlivý súdny proces má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. Všeobecný súd musí vykladať a používať ustanovenia na vec sa vzťahujúcich zákonných predpisov v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno toto ani iné základné práva obmedziť spôsobom zasahujúcim do ich podstaty a zmyslu. Právo na spravodlivé súdne konanie sa v konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za ktorých splnenia súd môže konať a rozhodnúť o veci samej.

20. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

21. V súlade s prezentovaným je teda povinnosťou všeobecného súdu uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (m. m. III. ÚS 328/05, III. ÚS 116/06). Z uvedeného však nevyplýva záruka vydania rozhodnutia v súlade s právnym názorom strany súdneho trestného konania, resp. záruka úspechu v konaní pred všeobecným súdom.

22. Ústavný súd v súvislosti s odôvodnením ústavnej sťažnosti považuje v prvom rade za potrebné poukázať na určitú nekonzistenciu tvrdení sťažovateľa v súvislosti odôvodnením namietaného porušenia práva na obhajobu. Uvádza, že *„Zo skutkového stavu, ktorý nebol nijako spochybnený vyplýva, že sťažovateľovi nebolo umožnené kontaktovať rodinných príslušníkov, tobôž nie obhajcu, na čo opakovane poukázal a týmito námietkami sa súdy nižších inštancií a ani Najvyšší súd SR nezaoberali.“*. Uvedené tvrdenie koliduje s jeho vlastnou argumentáciou a opisom zodpovedajúceho skutkového a procesného stavu veci, t. j. že sa sám výslovne vzdal práva zvoliť si obhajcu. Za týchto okolností nemožno dospieť k záveru, že by zo strany orgánov činných v trestnom konaní došlo k neprípustnému zásahu do jeho práva na obhajobu neumožnením mu kontaktu s obhajcom, o ktorý zjavne nepreukázal záujem.

23. Vo vzťahu k výroku, že mu *„nebolo umožnené kontaktovať rodinných príslušníkov“*, sťažovateľ nepredložil žiadnu ďalšiu konkrétnu skutkovú ani právne relevantnú argumentáciu, ktorá by odôvodňovala záver o porušení jeho základných práv práve v tejto súvislosti. Jeho tvrdenie tak ostáva iba v rovine všeobecného a nekonkretizovaného konštatovania bez uvedenia ďalších obligátnych okolností veci. Ústavný súd preto nevzhliadol dôvod, aby toto strohé konštatovanie sťažovateľa podroboval ústavnoprávnemu posúdeniu.

24. Kľúčovou tak ostáva výhrada sťažovateľa o nedostatočnom vysporiadaní sa najvyššieho súdu s jeho námietkou, že nebol v prípravnom konaní orgánom činným v trestnom konaní dostatočne poučený o následkoch jeho rozhodnutia vzdať sa práva zvoliť si obhajcu, čo sa malo v realite premietnuť do jeho nevedomosti (neznalosti), že zápisnice o jeho výsluchu v prípravnom konaní (ako podozrivého a obvineného z 15. marca 2021), v ktorých sa ku stíhaným skutkom priznal, budú použité v konaní pred súdom a na ich základe v konečnom dôsledku bude aj odsúdený.

25. Najvyšší súd, reagujúc na túto námietku, konštatoval, že sťažovateľ bol podľa § 85 ods. 6 Trestného poriadku riadne poučený o možnosti zvoliť si obhajcu a radiť sa s ním už v priebehu zadržania bez prítomnosti tretej osoby, ako aj o možnosti obhajcu byť prítomný pri jeho výsluchu. Taktiež mu bolo v písomnej forme poskytnuté poučenie o právach podozrivej osoby. Zo zápisnice o výsluchu zadržaného podozrivého vyplývalo, že sťažovateľ bol poučený v zmysle § 122 ods. 1 Trestného poriadku, tomuto poučeniu porozumel, a po riadnom poučení podľa § 34 a § 121 Trestného poriadku (o možnosti vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu,

práve odmietnuť vypovedať a práve zvoliť si obhajcu) uviedol, že k veci bude vypovedať a obhajcu si nevolí. Zo zápisnice o výsluchu sťažovateľa ako obvineného takisto vyplynulo, že bol opätovne poučený v intenciách § 122 ods. 1 Trestného poriadku, toto poučenie mu bolo aj primerane vysvetlené, porozumel mu a tiež porozumel vznesenému obvineniu, mal dostatok času na jeho preštudovanie, sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia si nepodal, tejto sa výslovne vzdal, vzdal sa aj lehoty na podanie sťažnosti, obhajcu si nezvolil. Takto jasne a dostatočne poučený sťažovateľ plne vedomý si svojho procesného postavenia a skutkov, z ktorých spáchania bol podozrivý a obvinený, a ich právnou kvalifikáciou sa rozhodol obhajcu si nezvoliť a sám vo veci vypovedal tak, že sa ku skutkom priznal.

26. Postup orgánu činného v trestnom konaní tak najvyšší súd vyhodnotil ako taký, ktorý plne zodpovedá § 85 ods. 5 a 6 a § 121 až § 124 Trestného poriadku, a teda súladný so zákonom (*lege artis*), preto žiadne (nieto ešte zásadné) porušenie práv na obhajobu nezistil. Pokiaľ sťažovateľ za danej situácie rezignoval na možnosť uplatniť svoje procesné právo na prístup k obhajcovi, nemohol sa podľa najvyššieho súdu v ďalšom konaní právne účinne domáhať vyslovenia jeho porušenia.

27. Podľa názoru ústavného súdu sa najvyšší súd sťažovateľom namietanej skutočnosti venoval dostatočným spôsobom adekvátnym dovolaciemu konaniu. Zisťoval, či si príslušný orgán činný v trestnom konaní pred výsluchmi sťažovateľa v prípravnom konaní splnil „poučovaciu“ povinnosť a v akom rozsahu, a po zistení, že sa tak stalo v súlade požiadavkami zákona, existenciu dovolacieho dôvodu nekonštatoval. V konečnom dôsledku sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nepopiera konštatáciu najvyššieho súdu v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, že poučenie mu bolo aj primerane vysvetlené a porozumel mu. Polemiku s týmto tvrdením najvyššieho súdu sťažovateľ teda nevedie.

28. Trvá však na tom, že mu dôsledky vzdania sa práva zvoliť si obhajcu neboli vysvetlené, konkrétne, že mu orgán činný v trestnom konaní neoznámil, že zápisnice z prípravného konania budú môcť byť použité ako dôkaz v konaní pred súdom. Tým malo dôjsť k neprípustnému zásahu do jeho práv.

29. Ústavný súd názor sťažovateľa v prednesenom zmysle neakceptuje. Povinnosť orgánov činných v trestnom konaní poučiť obvineného o jeho právach nemožno vykladať tak extenzívne, že zahŕňa v prípade vzdania sa práva obvineného zvoliť si obhajcu aj ich povinnosť podrobne predvídať a vysvetľovať všetky možné budúce procesné situácie a dôsledky jednotlivých úkonov. Takýto výklad nezodpovedá charakteru poučovacej povinnosti v trestnom konaní.

30. Obvinený musí byť poučený najmä o právach, ktoré môže v konkrétnom štádiu konania efektívne vykonávať. Účelom poučenia je zabezpečiť, aby osoba vedela, aké práva jej zákon priznáva a aby ich mohla reálne uplatniť. Poučenie však nemožno vnímať ako poskytovanie komplexného „právneho poradenstva“ ani ako podrobný výklad všetkých možných budúcich dôkazných alebo procesných dôsledkov konania tejto osoby. Poučovacia povinnosť nemá neobmedzený rozsah.

31. Ak bol obvinený (tu sťažovateľ) pri úkone v prípravnom konaní riadne poučený najmä o práve nevypovedať, o práve neobviňovať sám seba a o práve na obhajcu, potom sa predpokladá, že svoje rozhodnutie o nezvolení si obhajcu a následne vypovedať robí vedome a s poznaním základných

procesných dôsledkov. Požiadavka, aby orgány činné v trestnom konaní detailne vysvetľovali aj budúcu potenciálnu použiteľnosť výpovede v ďalších štádiách konania, by viedla k neprimeranému rozširovaniu poučovacej povinnosti nad rámec zákona aj ústavných požiadaviek.

32. Čítanie zápisníc o skorších výpovediach je zákonným procesným následkom, nie osobitným právom obvineného, o ktorom by mu bolo potrebné zvlášť poskytovať poučenie.

33. Je vhodné tiež pripomenúť, že všetky úkony vykonané orgánmi činnými v trestnom konaní a súdom od začatia trestného stíhania, pokiaľ boli realizované v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku, majú povahu zákonných procesných úkonov a ako také sú použiteľné vo všetkých ďalších štádiách trestného konania. Trestné konanie je svojím spôsobom kontinuálne a jednotlivé jeho štádiá na seba nadväzujú. Procesné úkony vykonané v skoršom štádiu ne strácajú svoju relevanciu ani procesnú použiteľnosť len z dôvodu prechodu konania do ďalšej fázy.

34. Sťažovateľ zákonnosť zápisníc z prípravného konania (z 15. marca 2021) nijako neatakuje, t. j. netvrdí (a zjavne tak neurobil ani v trestnom konaní), že by tieto trpeli akýmkoľvek zákonným nedostatkom a že by boli v ďalšom (súdnom) konaní z nejakého dôvodu nepoužiteľné. Jeho predpoklad alebo presvedčenie či dohad v čase realizácie dotknutých výsluchov, podľa ktorého by sa tieto zápisnice nemali použiť v štádiu konania pred súdom, preto nemalo opodstatnenie ani oporu. Inak povedané, sťažovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal dôvodnosť jeho presvedčenia o nepoužiteľnosti dotknutých zápisníc v konaní pred súdom. Bez existencie takýchto konkrétnych okolností je trvanie sťažovateľa na potrebe poučiť ho o možnosti použitia zápisníc z prípravného konania v ďalšom štádiu zjavne neopodstatnená.

35. Ústavný súd vo všeobecnosti uzatvára, že vzdanie sa práva zvoliť si obhajcu v trestnom konaní nemožno interpretovať ako vznik povinnosti orgánov činných v trestnom konaní nahrádzať alebo suplovať „právne poradenstvo“, ktoré by inak poskytoval zvolený obhajca. Právo na obhajobu garantované trestnoprocesnými predpismi a ústavnými princípmi predstavuje oprávnenie obvineného zabezpečiť si odbornú právnu pomoc, nie však základ pre prenesenie zodpovednosti za procesnú stratégiu, poučovanie o vhodnosti jednotlivých úkonov či poskytovanie kvalifikovaných právnych rád na orgány činné v trestnom konaní. Úlohou týchto orgánov je zabezpečiť zákonnosť konania, rešpektovanie procesných práv obvineného a splnenie zákonom ustanovenej poučovacej povinnosti, nie však aktívne vykonávať činnosť materiálne zodpovedajúcu výkonu obhajoby. Ak sa obvinený vedome a dobrovoľne rozhodne nevyužiť právo na obhajcu, nesie zároveň primerané dôsledky spojené s absenciou odbornej právnej asistencie.

36. Pokiaľ sťažovateľ argumentuje rozsudkom Súdneho dvora vo veci vedenej pod sp. zn. C-15/24 zo 14. mája 2024 v súvislosti s uplatňovaním smernice 2013/48, ústavný súd na vysvetlenie konštatuje, že sťažovateľ zovšeobecnil záver označeného rozhodnutia, ktorý ale vychádzal z určitých podstatných skutkových okolností, ktoré nie sú porovnateľné s aktuálnou vecou.

37. V označenom rozhodnutí Súdny dvor uviedol, že podľa čl. 9 ods. 1 písm. a) smernice 2013/48 podozrivej alebo obvinenej osobe musí byť poskytnutá informácia o obsahu práva na prístup k obhajcovi a o možných dôsledkoch vzdania sa tohto práva so spresnením, že tieto informácie, ktoré môžu byť poskytnuté ústne alebo písomne, musia byť jasné a dostatočné, ako aj oznámené v jednoduchom a porozumiteľnom jazyku. Okrem toho v súlade s týmto čl. 9 ods. 1 písm. b) vzdanie sa práva musí byť dobrovoľné a jednoznačné. Odôvodnenie 39 smernice 2013/48 v tejto

súvislosti spresňuje, že pri poskytovaní takýchto informácií by sa mala zohľadniť konkrétna situácia dotknutých podozrivých alebo obvinených osôb vrátane ich veku, ako aj psychického alebo fyzického stavu. Predmetná smernica tak vyžadovaním zohľadnenia týchto konkrétnych podmienok smeruje k zabezpečeniu toho, aby rozhodnutie o vzdaní sa práva na prístup k obhajcovi bolo prijaté s plnou znalosťou veci. Článok 13 uvedenej smernice v tomto kontexte stanovuje, že pri jej uplatňovaní sa musia zohľadniť osobitné potreby zraniteľných podozrivých a obvinených osôb, pričom odôvodnenie 51 smernice v tomto smere odkazuje na „*podozrivé alebo obvinené osoby, ktoré sú potenciálne v oslabenom postavení*“ a na „*každú potenciálnu zraniteľnosť, ktorá má vplyv na ich schopnosť vykonávať právo na prístup k obhajcovi*“.

38. V Súdnom dvore prejednávanej veci podozrivá osoby vyhlásila, že nechce obhajcu, avšak išlo o osobu negramotnú, ktorá sa musela z tohto dôvodu považovať za zraniteľnú osobu v zmysle čl. 13 smernice 2013/48, a táto okolnosť musela byť náležite zohľadnená v rámci tohto vzdania sa práva. Súdny dvor uviedol, že ak sa potvrdí, že podozrivej osobe, o ktorú ide v trestnom konaní vo veci samej, neboli pri jej vyhlásení o vzdaní sa práva na prístup k obhajcovi poskytnuté jasné a dostatočné informácie o obsahu tohto práva a možných dôsledkoch vzdania sa tohto práva v jednoduchom jazyku, ktorému rozumie, vzhľadom na jej postavenie zraniteľnej osoby, toto vzdanie sa práva nemožno považovať za zlučiteľné s požiadavkami stanovenými čl. 9 ods. 1 smernice 2013/48.

39. Súdny dvor uzavrel, že čl. 9 ods. 1 a 2 smernice 2013/48 sa má vykladať v tom zmysle, že vyhlásenie o vzdaní sa práva na prístup k obhajcovi podozrivou osobou, ktorá je negramotná, nemožno považovať za vyhlásenie, ktoré je v súlade s požiadavkami stanovenými v tomto čl. 9 ods. 1, pokiaľ táto podozrivá osoba nebola informovaná spôsobom, ktorý náležite zohľadňuje jej osobitnú situáciu, o možných dôsledkoch tohto vzdania sa práva a pokiaľ toto vzdanie sa práva nebolo zaznamenané v súlade s vnútroštátnym procesným právom spôsobom, ktorý umožňuje overiť splnenie uvedených požiadaviek.

40. Je zrejmé, že v prípade sťažovateľa išlo o inú situáciu, ktorú rozhodne nemožno hodnotiť ako identickú či obdobnú. Sťažovateľovi ako osobe, u ktorej nebol žiaden predpoklad jej zraniteľnosti, resp. oslabeného postavenia, bolo poskytnuté riadne zákonné poučenie s jeho vlastným vyjadrením, že mu porozumel. A ako už bolo ozrejmene, prípadné oznámenie, že jeho výpovede z prípravného konania môžu byť prečítané v konaní pred súdom, nemožno klasifikovať ako súčasť obsahu práva na prístup k obhajcovi a ani za možný dôsledok vzdania sa tohto práva, o ktorom by bolo nevyhnutné obvineného – sťažovateľa informovať.

41. K námietke sťažovateľa, že v čase uvedených výsluchov (15. marca 2021) bol pod vplyvom návykových látok a ich účinky sa prejavovali aj v jeho myslení, o to viac, že bol v stresovej situácii (v čom sťažovateľ nachádza svoje zraniteľné postavenie), ústavný súd poukazuje na reakciu najvyššieho súdu v tomto ohľade, že z výsledkov znaleckého posudku Ústavu pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, spol. s r.o. č. 53/2023, vyplývalo, že sťažovateľ v čase výsluchu síce bol pod vplyvom psychostimulácií, avšak nešlo o koncentráciu, ktorá by mohla forenzne významne ovplyvniť jeho schopnosť adekvátne reagovať na jeho postavenie osoby podozrivej zo spáchania trestnej činnosti. Sťažovateľ počas výsluchu v postavení zadržaného podozrivého priznal užitie pervitínu počas predošlej noci, ale necítil sa pod vplyvom drog a čo sa týka zdravotného stavu (počas výsluchu v postavení obvineného), uviedol, že sa cíti zdravý a schopný výsluchu

a pod vplyvom drog nie je. Najvyšší súd ďalej konštatoval, že sťažovateľ ani jedenkrát nesignalizoval, že by sa necítil dobre a ani z iného jeho správania nevyplynulo, že by mal byť pod vplyvom omamnej látky. Navyše, v zmysle týchto výpovedí (priznania sa ku skutkom) sa vyjadril aj pri domovej prehliadke a pri znaleckom dokazovaní. Podľa najvyššieho súdu bolo zrejmé, že v prípade vznesenej námietky išlo len o účelovú snahu sťažovateľa spochybníť zákonnosť jeho priznania z prípravného konania.

42. Ústavný súd nemohol vzhľadom na uvedené zistenia najvyššieho súdu (opreté o regulárny dôkaz) a ich racionálne hodnotenie dospieť k akceptácii kvalifikácie sťažovateľa v čase jeho poučenia počas prvotných jeho výsluchov v prípravnom konaní ako osoby zraniteľnej v zmysle výkladu smernice 2013/48 Súdnym dvorom.

43. Prípady sťažovateľa nezodpovedá v tomto ohľade ani ním predstretým kauzám Aleksandr Zaichenko proti Rusku, č. 39660/02 z 18. februára 2010, a ani Zachar a Čierny proti Slovenskej republike rozsudok z 21. júla 2015 k sťažnostiam 29376/12 a 29384/12. V prvom prípade bolo problematické, že súd prvého stupňa založil odsúdenie sťažovateľa (Aleksandra Zaichenka) na sebaobviňujúcom vyhlásení (v zázname o prehliadke vozidla), ktoré poskytol polícii bez toho, aby bol predtým poučený o práve nevypovedať proti sebe samému, a v druhom prípade sťažovateľa (Zachar a Čierny) namietali, že ich štátne orgány zavádzali, čo sa týka skutočnej povahy obvinení proti nim, keďže spočiatku obvinenia nepravdivo prezentovali ako zločin, hoci v skutočnosti išlo o obzvlášť závažný zločin, s čím boli spojené dôsledky v podobe toho, či bolo povinné právne zastúpenie alebo nie. Neexistoval pritom náznak, že by tento rozdiel alebo s ním spojené riziko výrazne vyššieho trestu bolo sťažovateľom vysvetlené. A práve za týchto okolností ESĽP dospel k záveru, že akékoľvek vzdanie sa práva na právne zastupovanie na strane sťažovateľov nesprevádzali minimálne záruky zodpovedajúce významu vzdania sa tohto práva.

44. Argumentácia označenými prípadmi vzhľadom na ich odlišné skutkové okolnosti, ktoré nie je možné vzťahovať na vec sťažovateľa, je preto podľa názoru ústavného súdu v aktuálnej veci nepriliehavá.

45. V ďalšom ústavný súd skúmal, či najvyšší súd ústavne konformným spôsobom zodpovedal otázku namietanej nezákonnosti domovej prehliadky vykonanej u sťažovateľa.

46. Dovoláciu námietku sťažovateľa v tomto zmysle najvyšší súd neakceptoval. Konštatoval, že v posudzovanej veci bol príkaz na vykonanie domovej prehliadky vydaný 8. marca 2021 sudcom pre prípravné konanie okresného súdu pod sp. zn. 6Tp/311/2021-2-V-OSTT v zmysle § 100 ods. 1 Trestného poriadku na návrh príslušného prokurátora. Príkaz bol riadne odôvodnený a bol v ňom vymedzený aj účel, pre ktorý bol vydaný. Prehliadkou bytu bol sledovaný legálny cieľ a tento zásah štátnej moci bol z hľadiska prevencie ďalšieho páchania závažnej trestnej činnosti nevyhnutný.

47. Dovolací súd dospel k záveru, že všetky zákonné podmienky na vykonanie domovej prehliadky boli v posudzovanej veci splnené, a teda aj dôkazy na jej podklade získané boli zo strany konajúcich súdov plne použiteľné pre vydanie meritórneho rozhodnutia. Platilo to aj o zaistených rukou písaných listoch v počte 8 ks s obsahom „*zdravím ťa práve si bol nakazený...*“, ku ktorých zaisteniu došlo zákonným spôsobom. Najvyšší súd sa stotožnil s argumentáciou krajského súdu, že nájdenie vecí, ktoré neboli konkrétne vymenované v príkaze na domovú prehliadku, ale ktoré

mali súvislosť s vyšetrovanou trestnou činnosťou, nemalo za následok ich nepoužiteľnosť ako dôkazov v trestnom konaní.

48. V súvislosti s dodržaním základných práv a slobôd osôb dotknutých súdom nariadenou domovou prehliadkou ústavný súd obvykle skúma splnenie podmienok jej legality, legitimacy a proporcionality, teda či k zásahu do domovej slobody osoby došlo na základe zákona; pre účely verejného záujmu na odhalení trestnej činnosti a napokon či tento zásah bol nevyhnutný na dosiahnutie sledovaného cieľa. Je zrejmé, že z týchto hľadísk preskúmal dovoláciu námietku sťažovateľa o nezákonnosti domovej prehliadky aj najvyšší súd, pritom všetky z uvedených kritérií považoval v predmetnej veci za splnené, a teda príkaz ako aj samotnú prehliadku (resp. pri nej vykonané zaistenie vecí) za zákonné.

49. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti však tvrdí, že jeho výhradami o nedostatočnej identifikácii „hľadaných vecí“ v príkaze na domovú prehliadku sa súdy zaoberali povrchne ústavne neakceptovateľným spôsobom. Formulácia, že domovou prehliadkou sa má získať aj „vec pochádzajúca z trestnej činnosti alebo použitá pri jej páchaní“, podľa jeho názoru nespĺňa požiadavku proporcionality nariadenej prehliadky.

50. Napriek skutočnosti, že predmetná otázka (dostatočná identifikácia vecí) nesúvisí priamo s otázkou požiadavky proporcionality nariadenia domovej prehliadky, ústavný súd súhlasí, že vágne a príliš všeobecné vymedzenie vecí, ktoré majú byť predmetom domovej prehliadky so znakom lovenia akýchkoľvek dôkazov (*fishing expedition*), je vo vzťahu k právu na ochranu súkromia ústavne neudržateľné (v konečnom dôsledku to vyplýva aj zo sťažovateľom citovaného nálezu ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 455/2022 z 8. decembra 2022). Ústavný súd však v tejto súvislosti považuje za potrebné zdôrazniť, že uvedený záver nemožno absolútne generalizovať, ale každú individuálnu vec v tomto svetle posudzovať pri zohľadnení všetkých jej konkrétnych okolností.

51. Na tomto mieste je dôležité pripomenúť, že sťažovateľ bol stíhaný a odsúdený za to, že I. na vnútornú stranu kľúčky ľavých predných dverí osobného motorového vozidla zaparkovaného v [REDAKOVANÉ] umiestnil lepiacu pásku s ihlami a na vnútornú stranu spätného zrkadla na strane spolujazdca vrečko s rukou písaným listom, v dôsledku čoho sa poškodený pri nastupovaní do vozidla povrchovo poranil a z obsahu listu sa dozvedel, že mal byť nakazený smrteľným vírusom eboly s možnosťou poskytnutia vakcíny, na účel obstarania ktorej bolo od neho požadované, aby zavolať na telefónne číslo [REDAKOVANÉ], a vakcína mu mala byť poskytnutá na základe úhrady peňažných prostriedkov zodpovedajúcich cene života poškodeného, súčasne poškodenému bolo v liste hrozené, že v prípade nekonania bude o ňom oznámené na polícii, že je nakazený a že šíri chorobu vo svojom okolí; ďalej za to, že II. z telefónneho čísla [REDAKOVANÉ] opakovane volal do hotela Holiday Inn Trnava s tým, že sa v ňom nachádza bomba, ktorú vie odpáliť telefónom, pokiaľ mu hotel nezaplatí požadovanú sumu a v prípade nevyhovenia jeho požiadavke bude opakovane do hotela volať, v dôsledku čoho prišlo k uzatvoreniu hotela a evakuácii ubytovaných hostí a personálu; a napokon za to, že III. z telefónneho čísla [REDAKOVANÉ] zaslal poškodenej na jej mobilný telefón správy, v ktorých uviedol, že obe jej deti sú vo vážnom smrteľnom nebezpečenstve, mali sa nakaziť smrteľným vírusom ebola, v dôsledku čoho od nej požadoval 3 000 eur za poskytnutie vakcíny pod hrozbou, že ak tak neurobí, oznámi na polícii, že jej deti šíria smrteľný vírus a zoberú ich do karantény.

52. Ako z príkazu okresného súdu na domovú prehliadku sp. zn. 6Tp/311/2021-2-V-OSTT z 8. marca 2021 (ktorý si ústavný súd vyžiadal) vyplýva, hľadané veci dôležité pre trestné konanie boli vymedzené takto: „*mobilné zariadenie slúžiace a spôsobilé na uskutočňovanie volaní na iné zariadenia ako aj iné veci pochádzajúce z trestnej činnosti alebo použité pri jej páchaní.*“ Ústavný súd uznáva, že takáto formulácia sa síce môže sťažovateľovi javiť ako príliš všeobecná, otvárajúca priestor na hľadanie a odňatie akýchkoľvek vecí, avšak výrok príkazu nemožno prísne izolovať od jeho odôvodnenia, v ktorom sudca okresného súdu pre prípravné konanie presne identifikoval hľadané mobilné telefónne zariadenie uvedením jeho presného IMEI a SIM karty s konkrétnym telefónnym číslom. Zároveň príkaz vydávajúci sudca v ňom podrobne rozviedol, na základe čoho a akým spôsobom orgány činné v trestnom konaní dospeli k záveru o podozrení, že toto zariadenie mohol používať sťažovateľ v súvislosti so stíhanou trestnou činnosťou, uviedol tiež, prečo sa môže hľadané zariadenie nachádzať práve v prehľadávanom priestore – obydlí sťažovateľa – a ako bolo zistené, že sťažovateľ sa na adrese výkonu nariadenej prehliadky zdržiava. Nariadenie domovej prehliadky na účel zaistenia tohto zariadenia použitého v súvislosti so všetkými stíhanými skutkami sa teda absolútne nejaví ako neopodstatnené. Rozsah prehliadky pritom možno jednoznačne považovať za náležité limitovaný, keďže príkaz obsahoval pomerne presnú identifikáciu vecí, na ktorú sa mala prehliadka sústrediť a obmedziť.

53. K poznámke sťažovateľa, že žiadne takéto mobilné zariadenie pri domovej prehliadke zaistené nebolo, ústavný súd uvádza, že neúspech domovej prehliadky z hľadiska zaistenia vecí, ktoré sú jej predmetom (tu mobilné zariadenie) neznamena a ani nemôže samo osebe znamenať nezákonnosť jej nariadenia či vykonania. Zjavne irelevantné je rovnako tvrdenie sťažovateľa o neprípustnosti vykonania domovej prehliadky s poukazom na to, že sa hľadal mobilný telefón, z ktorého hovory boli spájané s miestami, ktoré neboli obydliím sťažovateľa. Podstatným v takom prípade je predpoklad, kde sa zariadenie môže nachádzať v čase nariadenia výkonu domovej prehliadky, a nie kde sa používal v súvislosti so stíhanou trestnou činnosťou.

54. Sťažovateľ napadnutému príkazu na domovú prehliadku, ale predovšetkým vytýka formuláciu, že predmetom domovej prehliadky boli „*aj iné veci pochádzajúce z trestnej činnosti alebo použité pri jej páchaní*“. Ako už bolo uvedené táto formulácia sa skutočne pri zúženom a značne selektívnom zameraní môže javiť ako všeobecná, avšak pri zohľadnení celej časti výroku a následného odôvodnenia dotknutého príkazu je zrejмый cieľ, ktorý sa mal dosiahnuť, a bolo ním zadováženie dôkazov súvisiacich s danou trestnou vecou, v rámci ktorej bol napadnutý príkaz vydaný (obdobne IV. ÚS 68/2024, I. ÚS 213/2024, II. ÚS 323/2024).

55. Pravdepodobným dôvodom uvedenej výčitky sťažovateľa (ako to evidentne vyplýva z napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu; a v náznaku aj z ústavnej sťažnosti pozri bod 17 odôvodnenia tohto rozhodnutia) bola skutočnosť, že pri domovej prehliadke boli zaistené listy s textom „*zdravím ťa práve si bol nakazený...*“, ktoré ani len druhovo neboli v príkaze uvedené.

56. K tomu je potrebné uviesť, že závery týkajúce sa problematiky *fishing expedition* pri domových prehliadkach nemožno chápať tak, že v príkaze musia byť presne identifikované všetky „hľadané veci“ a že iba tieto môžu byť následne pri výkone prehliadky zaistené. Takýto výklad nereflektuje účel domovej prehliadky. Orgán činný v trestnom konaní v počiatočnom štádiu trestného konania dôkazy vyhľadáva a zabezpečuje, a preto nedisponuje takým množstvom informácií na odôvodnenie príkazov, keďže informácie dôležité pre trestné konanie aj na základe príkazov

získava (IV. ÚS 347/2022, I. ÚS 213/2024). Tieto orgány tak často nemajú pred vykonaním prehliadky presnú (detailnú) vedomosť o konkrétnej podobe, označení alebo umiestnení vecí významných pre trestné konanie.

57. Požiadavka konkretizácie predmetu domovej prehliadky nemôže byť vykladaná formalisticky a absolútne. Z povahy veci vyplýva, že až vykonaním domovej prehliadky môžu byť identifikované ďalšie veci (predmety, listiny alebo nosiče informácií a pod.), ktoré majú zjavný (nepochybný) vzťah k vyšetrovanej trestnej činnosti a zároveň majú význam pre dokazovanie. Požiadavka ich úplnej predchádzajúcej individualizácie by viedla k neprimeranému obmedzeniu efektivity trestného konania a aj k možnému popretiu samotného účelu domovej prehliadky ako procesného úkonu smerujúceho k vyhľadaniu dôkazov.

58. Rozhodujúce preto nie je, či každá jednotlivá zaistená vec bola v príkaze explicitne označená, ale či jej zaistenie vecne súviselo s účelom domovej prehliadky a s predmetom vedeného trestného konania. Pokiaľ orgány činné v trestnom konaní zaistili veci, ktoré svojou povahou a obsahom zjavne súviseli s objašňovanou trestnou činnosťou, nemožno absenciu ich presného označenia v príkaze považovať za dôvod nezákonnosti takéhoto postupu. A práve tento záver najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí naznačil.

59. V danom prípade zjavne neexistuje žiaden rozumný dôvod a priestor na spochybňovanie (a nerobí tak ani sám sťažovateľ), že by dotknuté zaistené listy s trestnou vecou nijako nesúviseli (pozri najmä prvý skutok, pre ktorý bol sťažovateľ stíhaný a odsúdený).

60. Za takejto situácie ústavný súd nehodnotí napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu ako nedostatočne odôvodnené alebo arbitrárne, pokiaľ príkaz na domovú prehliadku a jej vykonanie vyhodnotil ako zákonné a v trestnom konaní použiteľné.

61. Ústavný súd z aspektu oboch kľúčových námietok uvedených v ústavnej sťažnosti hodnotí napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu z hľadiska ochrany základných práv sťažovateľa ako ústavne konformné. Jeho odôvodnenie spĺňa požiadavky kladené na presvedčivosť a preskúmateľnosť súdneho rozhodnutia. Dostatočným spôsobom sa v ňom vysporiadal so všetkými fakticky a právne relevantnými skutočnosťami, svoje závery oprel o zistené okolnosti, ktoré vyhodnotil spôsobom zodpovedajúcim zásadám formálnej logiky aj rozhodovacej praxi. Argumentácia obsiahnutá v napadnutom rozhodnutí je založená na racionálnej úvahe, konzistentná, nevykazujúca rozpory, ktoré by mohli spochybniť správnosť prijatých skutkových alebo právnych záverov. Nemožno preto prisvedčiť tvrdeniam smerujúcim k jeho arbitrárnosti alebo nedostatočnému odôvodneniu.

62. Vzhľadom na uvedené neprichádzalo do úvahy v preskúmvanej veci konštatovať neprípustný zásah do základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a ani do jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (v nadväznosti ani do práv podľa čl. 47 a 48 ods. 2 charty) napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu.

63. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, ak namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci (v danom prípade najvyššieho súdu) nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo

slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, III. ÚS 263/03, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06, III. ÚS 198/07, III. ÚS 79/2012).

64. S prihliadnutím na dosiaľ uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

65. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

66. Ústavný súd (v nadväznosti na body 36 až 39 odôvodnenia tohto uznesenia) na dôvažok uvádza, že samotné dovolávanie sa ochrany poskytovanej Chartou základných práv Európskej únie ešte bez ďalšieho nezakladá jej aplikovateľnosť na prejednávajúcu vec. Podľa čl. 51 ods. 1 charty sú jej ustanovenia určené členským štátom výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Európskej únie (ďalej aj „únia“), pričom podľa čl. 51 ods. 2 charty táto nerozširuje rozsah pôsobnosti práva únie nad rámec právomocí, ktoré jej boli zverené. Medzi predmetom sporu a právom únie musí pritom existovať dostatočne konkrétna normatívna spojitosť; samotná skutočnosť, že vnútroštátna právna úprava alebo rozhodovanie orgánu verejnej moci sa vecne dotýkajú oblasti, v ktorej má únia určité právomoci, na založenie pôsobnosti charty nepostačuje. Charta totiž nie je všeobecným katalógom základných práv použiteľným na každú vnútroštátnu právnu situáciu, ale uplatní sa len v medziach rozsahu pôsobnosti práva únie, ako ho vymedzuje čl. 51 charty a vykladá judikatúra Súdneho dvora (rozsudok Súdneho dvora z 26. februára 2013 vo veci C 617/10, Åkerberg Fransson, bod 19, zátvorka v bode 62 odôvodnenia tohto uznesenia).

67. V prejednávanej veci sťažovateľ neoznačil žiadne konkrétne ustanovenie práva Európskej únie, ktorého vykonávanie by bolo predmetom napadnutého rozhodnutia, ani nepreukázal existenciu takej právnej a skutkovej väzby na právo Európskej únie, ktorá by umožňovala dospieť k záveru o aplikovateľnosti charty. Neexistencia preukázateľnej väzby medzi prejednávanou vecou a vykonávaním práva Európskej únie by tak vo veci sťažovateľa rovnako predstavovala prekážku *ratione materiae* aplikácie Charty základných práv Európskej únie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu